

МІСЦЕ УКРАЇНИ В МІЖНАРОДНОМУ СПІВРОБІТНИЦТВІ В ГАЛУЗІ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

І.Г. Сухоставець, студентка

Мішеніна Г.А., ст. викладач

Сумський державний університет, м. Суми

Україна через високий рівень концентрації промислового виробництва та сільського господарства, надмірне використання природних ресурсів протягом десятиріч перетворилася в одну з найнебезпечніших в екологічному відношенні країну. Нинішня екологічна ситуація в країні характеризується як глибока еколого-економічна криза. Нарощування продуктивних сил здійснювалося практично без врахування екологічних наслідків, були допущені серйозні помилки в організації комплексного використання природних ресурсів, недостатня увага приділялася управлінню охороною природи та контролю за якістю природного середовища.

Україні притаманні такі екологічні проблеми, як кислотні дощі, транскордонне забруднення, руйнування озонового екрану, потепління клімату, накопичення відходів, зниження біологічного різноманіття. Аварія на Чорнобильській атомній електростанції в 1986 році з її величезними медико-біологічними наслідками спричинила в Україні ситуацію, що наближається до рівня глобальної екологічної катастрофи.

З перших днів незалежності наша держава бере активну участь у міжнародних природоохоронних заходах і реалізації екологічних програм та проектів. Міжнародне співробітництво у галузі охорони навколишнього природного середовища займає важливе місце у зовнішньополітичному курсі України.

Україна як член ООН є суверенною стороною 18 міжнародних природоохоронних угод, бере участь у 20 міжнародних конвенціях і продовжує активно працювати з іншими країнами над проблемами поліпшення світової екологічної ситуації. Україна підписала 44 двосторонні міжнародні угоди і договори, насамперед із сусідніми країнами – Білоруссю, Грузією, Молдовою, Росією, Словаччиною та Польщею. Угода про співробітництво в галузі охорони довкілля укладена з урядом Ізраїлю, про співробітництво в галузі ядерної безпеки і захисту від радіації – з урядами Фінляндії, Австрії та Росії. Динамічно розвивається співробітництво в галузі охорони довкілля, національних парків і біорізноманіття, раціонального використання природних ресурсів, управління водними ресурсами, токсичними відходами, подолання наслідків Чорнобильської катастрофи – з Данією, Нідерландами, США.

Міжнародне співробітництво в галузі ядерної та радіаційної безпеки у рамках програми TACIS Україна підтримує з МАГАТЕ і Європейським Союзом, а також на двосторонній основі з США, ФРН, Канадою, Швецією та Японією. З питань зміни клімату підписані Меморандум про співробітництво урядів України та Канади, а також Протокол про співробітництво з Нідерландами.

Україна була активним учасником Всесвітньої зустрічі глав держав та урядів в Ріо-де-Жанейро (1992 р.) та Йоганнесбурзі (2002 р.), підписала прийняті там програмні документи та реалізує їх на національному рівні. Важливою подією, що стимулювала розвиток міжнародного права в галузі навколишнього середовища на європейському рівні, стало прийняття Програми дій з охорони навколишнього середовища для Центральної і Східної Європи на Конференції міністрів охорони навколишнього середовища (Люцерн, Швейцарія, 28–30 квітня 1993 р.). Такі конференції стали традиційними (у 1995 р. в Софії (Болгарія), у 1998 р. – в Орхусі (Данія).

На п'ятій Конференції міністрів «Довкілля для Європи» (відбулася в м. Київ 23 травня 2004 р.), була підкреслена важливість процесу «Довкілля для Європи» як інструмент, що сприяє охороні навколишнього середовища і стійкому розвитку в регіоні і цим зробивши внесок у збереження миру і безпеки в ширшому контексті. Було прийнято ряд рішень, пов'язаних з ефективним управлінням енергією та водними ресурсами для сталого розвитку, біологічним різноманіттям та освітою.

«Довкілля для Європи» продовжило свою діяльність шостою та сьомою Конференціями, які відбулися відповідно 10 жовтня 2007 року у Белграді (Республіка Сербія) та 21 вересня 2011 року у Астані (Казахстан), при цьому Україна брала активну участь в кожній з них з таких питань як стале управління водою та водними системами, озеленення економіки, екологічна політика та міжнародна конкуренція та інші.

У Львові 26-28 січня 2010 р. відбулася Конференція «Навколишнє середовище, будівництво, енергія – потреба розвитку, шанси ринку в Україні», організована Німецькою компанією “Mattfeldt & Sängler Marketing und Messe AG” спільно з Центром науково-технічної та економічної інформації, який знаходиться у м. Львові.

Україна прийняла участь і у II Міжнародній науковій конференції «Екологічні проблеми XXI століття» (28 жовтня 2011р.) на якій представила аналіз такої проблеми як радіаційна ситуація в Центральній Європі та радіоекологічні проблеми через 25 років після аварії на Чорнобильській АЕС.

Незважаючи на глибоку еколого-економічну кризу в українському суспільстві, впровадження різноманітних методів та інструментів управління сталим природокористуванням залишається одним із першочергових завдань, оскільки від його успішного вирішення значною мірою залежить економічна ефективність народного господарства, здатність економіки України до стабільного і тривалого саморозвитку.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Процес «Довкілля для Європи». Режим доступу: [<http://www.menr.gov.ua>]
2. У Астані відбулась Конференція міністрів «Довкілля для Європи». Режим доступу: [<http://dea.gov.ua>].
3. У рамках 6-ї Конференції міністрів "Довкілля для Європи" (м.Белград, Сербія) відбулося засідання сесії "Партнерство". Режим доступу: [<http://www.kmu.gov.ua>].
4. Міжнародна конференція «Екологічні проблеми XXI століття» в Польщі. Режим доступу: [<http://nnph.if.ua>].